

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till reform av produktsektorlagstiftningen om produktsektorn

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till reform av produktsektorlagstiftningen om produktsektorn (RP 41/2026 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Eriika Melkas, arbets- och näringsministeriet
- konsultativ tjänsteman Mari Suominen, kommunikationsministeriet
- konsultativ tjänsteman Pirje Lankinen, social- och hälsovårdsministeriet
- specialsakkunnig Milla Kuokkanen, Transport- och kommunikationsverket
- direktör Katriina Luoma, Ackrediteringstjänsten FINAS
- direktör Katriina Luoma, Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes)
- jurist Elli Luhtanen, Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes).

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- försvarsministeriet
- Tullen
- Finlands näringsliv rf
- Finsk Handel rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås en ny lag som ska tillämpas inom flera produktsektorer och som gäller utsläppande på marknaden av vissa produkter under krissituationer på den inre marknaden. Syftet med lagen är att göra det möjligt att i exceptionella krissituationer snabbt och säkert på marknaden släppa ut produkter som omfattas av unionens harmoniserade produktlagstiftning. I sådana situationer kan Europeiska unionens råd på förslag av kommissionen och med stöd av förordningen om krissituationer och resiliens på den inre marknaden aktivera ett krisläge för den inre marknaden och beteckna vissa produkter som krisnödvändiga varor.

Betänkande EkUB 17/2026 rd

Bakgrunden till propositionen är ett lagstiftningspaket om resiliens och krissituationer på EU:s inre marknad, som utöver förordningen om krissituationer och resiliens på den inre marknaden omfattar en förordning och ett direktiv genom vilka EU:s produktlagstiftning ändras vad gäller krisförfaranden för bedömning av överensstämmelse, presumtion om överensstämmelse, antagande av gemensamma specifikationer och marknadskontroll till följd av en krissituation på den inre marknaden. Genom dessa rättsakter skapas på unionsnivå en mekanism för säkerställande av fri rörlighet för och snabb tillgång till särskilt sådana produkter som är nödvändiga för att trygga hälsa, säkerhet eller kritiska funktioner i krissituationer. Erfarenheter av tidigare kriser, såsom covid-19-pandemin, har visat att de nuvarande förfarandena för bedömning av överensstämmelse och marknadskontrollsystemen inte är tillräckligt flexibla för att kunna svara på en plötsligt ökad efterfrågan och störningar i leveranskedjorna.

Syftet med den föreslagna nya lagen är att skapa undantagsförfaranden för att kunna släppa ut produkter på marknaden utan sedvanliga förfaranden för bedömning av överensstämmelse när de väsentliga säkerhetskraven uppfylls. I lagen finns bestämmelser om märkning och spårbarhet, så att de produkter som släppts ut på marknaden genom undantagsförfaranden ska kunna identifieras. Dessutom har lagen som mål att effektivisera marknadskontrollen och informationsutbyte mellan medlemsstaterna. Anmälda organ åläggs skyldighet att prioritera begäranden om bedömning av kritiska produkter och att vidta skäligen åtgärder för att öka kapaciteten. Myndigheterna åläggs skyldighet att meddela övriga medlemsstater och Europeiska kommissionen beviljade tillstånd till undantag och korrigerande åtgärder samt att prioritera de marknadskontrollåtgärder som gäller krisnödvändiga varor och att ge ömsesidig handräckning. I lagen föreskrivs det också om administrativa tvångsmedel när det gäller nya skyldigheter, såsom märknings- och spårbarhetskrav.

Lagen är horisontell och ska utan att sektorlagarna innehållsmässigt öppnas omfatta alla produktgrupper som EU:s genom bestämmelserna om krissituationer på den inre marknaden ändrade produktlagstiftning är tillämplig på. Till lagen om marknadskontrollen av vissa produkter och lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper fogas en hänvisning till denna lag så att tillämpningen i krissituationer ska vara tydlig. På detta sätt säkerställs en konsekvent reglering och undviks överlappningar. Propositionen hänför sig till genomförandet av EU:s lagstiftningspaket om krissituationer på den inre marknaden och dess syfte är att trygga tillgången till kritiska produkter under undantagsförhållanden.

Lagarna avses träda i kraft den 29 maj 2026.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Propositionens bakgrund

Propositionen hänför sig till EU:s förordning om krissituationer och resiliens på den inre marknaden (förordning (EU) 2024/2747) och de kompletterande rättsakterna, dvs. direktiv (EU) 2024/2749 och förordning (EU) 2024/2748, genom vilka bestämmelserna om harmonisering av den inre marknaden till den del som effektivisering av förutsättningarna för utsläppande på marknaden av krisnödvändiga varor kräver ändras. I beredningsskedet av EU-rättsakterna har

Betänkande EkUB 17/2026 rd

ekonomiutskottet ansett att målen för den föreslagna regleringspaketet i huvudsak är motiverade och betonat att användningen av krisinstrumentet för den inre marknaden bör begränsas till akuta och exceptionella krissituationer (EkUU 67/2022 rd).

EU:s harmoniserade produktsektorsspecifika direktiv innehåller bestämmelser om säkerhetskrav för produkter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse, men de innehåller ingen möjlighet att avvika från de harmoniserade reglerna i en krissituation. Det centrala syftet med den EU-reglering som ligger till grund för propositionen är att stärka unionens förmåga att upprätthålla den inre marknads funktion vid allvarliga störningar och att förebygga att medlemsstaterna vidtar nationella åtgärder som avviker från varandra och som i onödan begränsar den inre marknads funktion. Syftet är också att trygga tillgången till krisnödvändiga varor och tjänster i situationer där störningar på marknaden, avbrott i leveranskedjorna eller exceptionella toppar inom efterfrågan hotar unionens ekonomiska och samhälleliga funktionsförmåga.

De viktigaste förslagen

Regeringen föreslår en lag om utsläppande av vissa produkter på marknaden under krissituationer på den inre marknaden. Dessutom föreslås det ändringar i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper och lagen om marknadskontrollen av vissa produkter.

I den nya lag som ingår i propositionen föreslås bestämmelser om snabbt och säkert utsläppande på marknaden och ibruktagande under ett krisläge för den inre marknaden av sådana produkter som omfattas av tillämpningsområdet för unionens harmoniserade lagstiftning. Utskottet anser det vara viktigt att undantagsförfarandena tidsmässigt tydligt avgränsas endast till krissituationer på den inre marknaden och innehållsmässigt till de krisnödvändiga varor som anges i kommissionens genomförandeakt.

Syftet med den föreslagna nya lagen är att skapa undantagsförfaranden, genom vilka produkter kan släppas ut på marknaden utan sedvanliga förfaranden för bedömning av överensstämmelse när de väsentliga säkerhetskraven är uppfyllda. I lagen föreslås bestämmelser om bland annat tillstånd till undantag och villkoren för tillstånd till undantag, anmälda organs skyldigheter, tillsyn, påföljder samt rätt att få information, samarbete och anmälningsskyldighet. Lagen är horisontell och omfattar alla produktgrupper som EU:s produktlagstiftning, som ändrats genom bestämmelserna om krissituationer på den inre marknaden, är tillämplig på.

Ekonomiutskottet konstaterar att det är viktigt att på förhand förbereda sig för allvarliga störnings- och undantagssituationer. I krissituationer ska det vara möjligt att säkerställa fri rörlighet för och snabb tillgång till särskilt sådana produkter som är nödvändiga för att trygga hälsa, säkerhet eller kritiska funktioner. Utskottet anser att lagförslagen behövs och är motiverade. Utskottet tillstyrker lagförslagen, men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Betänkande EkUB 17/2026 rd

Behöriga myndigheter

I 5 § i den föreslagna nya lagen föreskrivs det om den behöriga myndighet som på motiverad ansökan av ekonomiska aktörer beviljar tillstånd till undantag, om villkoren i lagen är uppfyllda. Med tillstånd till undantag är det möjligt att på marknaden släppa ut sådana varor som inte har genomgått den bedömning av överensstämmelse som krävs och som utförs av ett anmält organ. Det föreslås att den behöriga marknadskontrollmyndigheten inom respektive sektor ska vara den myndighet som beviljar tillstånd för utsläppande på marknaden under krissituationer.

Ekonomiutskottet anser att det är ändamålsenligt att den myndighet som beviljar tillstånd bestäms enligt behörighetsfördelningen enligt lagen om marknadskontroll av vissa produkter. Liksom det konstateras i ett sakkunnigttrande har marknadskontrollmyndigheten de bästa förutsättningarna och kvalifikationerna samt den nödvändiga informationen för att bedöma säkerheten hos kritiska produkter och produkternas överensstämmelse med kraven.

Andra synpunkter

I ett sakkunnigttrande har det framförts ett eventuellt behov av att ändra också produktgruppsspecifika sektorlagar på grund av EU-regleringen om krissituationer på den inre marknaden, för att den gällande regleringen om ibrukttagande inte ska hindra att bestämmelserna om tillstånd till undantag tillämpas i praktiken. Arbets- och näringsministeriet har identifierat ett behov av att utreda eventuella ändringsbehov i produktsektorslagstiftningen, och avsikten är att denna bedömning ska göras som ett separat projekt.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om utsläppande av vissa produkter på marknaden under krissituationer på den inre marknaden

6 §. Beviljande av tillstånd till undantag. Utskottet föreslår att hänvisningen i 4 mom. korrigeras så att det hänvisas till 5 § 2 mom. Dessutom föreslår utskottet att 5 mom. stryks för att undvika överlappande bestämmelser, eftersom bestämmelser om utlämnande av uppgifter finns i 17 §.

7 §. Anlitande av sakkunniga. Utskottet föreslår att det ska vara möjligt att anlita en behörig extern sakkunnig inte bara vid utredning av omständigheter som är av betydelse för varans säkerhet enligt 1 mom. utan också i fråga om andra relevanta väsentliga krav. Enligt den nya artikel 43c.1 i direktiv 2014/53/EU (radioutrustningsdirektivet) är ett villkor för beviljande av tillstånd till undantag att det för radioutrustningen har påvisats att alla relevanta väsentliga krav i artikel 3 är uppfyllda. Artikel 3 i radioutrustningsdirektivet täcker således utöver säkerhetskraven också exempelvis tekniska krav som gäller användningen av frekvenser samt informationssäkerhetskrav som gäller viss radioutrustning.

8 §. Innehåll och giltighet i fråga om tillstånd till undantag. Utskottet föreslår att 1 mom. 2 punkten kompletteras på motsvarande sätt som 7 § 1 mom. Undantagstillståndet ska således bland

Betänkande EkUB 17/2026 rd

annat innehålla en beskrivning av de förfaranden genom vilka det har visats att de väsentliga hälso- och säkerhetskraven och andra väsentliga krav för varan har uppfyllts.

9 §. Ansökan om tillstånd till undantag. Ekonomiutskottet föreslår att bestämmelsen kompletteras för att behörighetsfördelningen mellan myndigheterna i fråga om beviljande av tillstånd till undantag ska vara entydig.

11 §. Territoriell omfattning av tillståndet till undantag samt andra medlemsstaters erkännande av tillståndet. Utskottet föreslår att 2 mom. stryks för att undvika överlappande bestämmelser, eftersom bestämmelser om utlämnande av uppgifter finns i 17 §.

17 §. Uppgifter som ska meddelas. Utskottet föreslår att bestämmelsen preciseras bland annat så att den stämmer överens med praxis i fråga om bestämmelserna om utlämnande av myndighetsuppgifter trots sekretess. Dessutom föreslår utskottet att paragrafen kompletteras med ett nytt 2 mom. Enligt det ska marknadskontrollmyndigheten på begäran av den behöriga myndigheten meddela de uppgifter som avses i 1 mom., om uppgifterna innehas av marknadskontrollmyndigheten.

19 §. Informationsutbyte och utlämnande av uppgifter. Utskottet föreslår vissa tekniska korrigeringar och preciseringar i 2 mom. 2 punkten. Dessutom föreslår utskottet en precisering av 2 mom. 3 punkten för att bestämmelserna ska vara förenliga med det regleringsbehov som framgår av propositionen.

24 §. Försummelse av ett anmält organs skyldigheter. Utskottet föreslår att de felaktiga paragrafhänvisningarna korrigeras.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2 och 3 i proposition RP 41/2026 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1 i proposition RP 41/2026 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Betänkande EkUB 17/2026 rd

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om utsläppande av vissa produkter på marknaden under krissituationer på den inre marknaden

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs det om snabbt och säkert utsläppande på marknaden och ibruktage under ett krisläge för den inre marknaden av sådana produkter som omfattas av tillämpningsområdet för unionens harmoniserade lagstiftning och som i kommissionens genomförandeakt om krissituationer på den inre marknaden har betecknats som krisnödvändiga varor.

Genom denna lag utfärdas bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2747 om inrättande av en ram med åtgärder relaterade till krissituationer på den inre marknaden och till resiliensen på den inre marknaden och om ändring av rådets förordning (EG) nr 2679/98 (förordningen om krissituationer och resiliens på den inre marknaden) samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2748 om ändring av förordningarna (EU) nr 305/2011, (EU) 2016/424, (EU) 2016/425, (EU) 2016/426, (EU) 2023/988 och (EU) 2023/1230 vad gäller krisförfaranden för bedömning av överensstämmelse, presumtion om överensstämmelse, antagande av gemensamma specifikationer och marknadskontroll till följd av en krissituation på den inre marknaden.

Genom denna lag genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2749 om ändring av direktiven 2000/14/EG, 2006/42/EG, 2010/35/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU och 2014/68/EU vad gäller krisförfaranden för bedömning av överensstämmelse, presumtion om överensstämmelse, antagande av gemensamma specifikationer och marknadskontroll till följd av en krissituation på den inre marknaden.

Betänkande EkUB 17/2026 rd

2 §

Förhållande till annan lagstiftning.

Bestämmelser om utsläppande på marknaden, överensstämmelse med kraven och marknadskontroll i fråga om de produkter som omfattas av tillämpningsområdet finns utöver i denna lag också i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan *marknadskontrollagen*, lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016), lagen om konsumentprodukters säkerhet (184/2025), miljöskyddslagen (527/2014), bygglagen (751/2023), lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014), hiss säkerhetslagen (1134/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter (218/2018), gasanordningslagen (502/2018), lagen om transport av farliga ämnen (541/2023), lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006), lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav (1016/2004) och lagen om CE-märkningsförseelse (187/2010) samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*.

3 §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Bestämmelserna i 2–6 kap. tillämpas endast när Europeiska unionens råd genom rådets genomförandeakt har aktiverat ett krisläge för den inre marknaden med stöd av artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2747 om inrättande av en ram med åtgärder relaterade till krissituationer på den inre marknaden och till resiliensen på den inre marknaden och om ändring av rådets förordning (EG) nr 2679/98 (förordningen om krissituationer och resiliens på den inre marknaden) (EU) 2024/2747 och Europeiska kommissionen har antagit en genomförandeakt enligt artikel 28 i förordningen om krissituationer och resiliens på den inre marknaden.

Bestämmelserna i 2–6 kap. tillämpas endast under ett krisläge för den inre marknaden.

Med avvikelse från 1 och 2 mom. tillämpas 9 § 2 mom. och 10 § 3 mom., som gäller bemyndigande att utfärda förordning, också när ett krisläge inte har aktiverats och inte pågår.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *vara* eller *krisnödvändig vara* en vara som avses i artikel 3.6 i förordningen om krissituationer och resiliens på den inre marknaden och som kommissionen specificerar i en genomförandeakt,

Betänkande EkUB 17/2026 rd

2) *krisläge för den inre marknaden* ett läge som avses i artikel 3.3 i förordningen om krissituationer och resiliens på den inre marknaden,

3) *rådets genomförandeakt* en rådets genomförandeakt som avses i artikel 18 i förordningen om krissituationer och resiliens på den inre marknaden,

4) *kommissionens genomförandeakt* en kommissionens genomförandeakt som avses i artikel 28 i förordningen om krissituationer och resiliens på den inre marknaden och genom vilken sektorspecifika krisförfaranden aktiveras,

5) *tillstånd till undantag* ett tillstånd enligt denna lag att släppa ut varor på marknaden eller att ta i bruk varor utan att de har genomgått ett sådant förfarande för bedömning av överensstämmelse som det för det anmälda organet är obligatoriskt att delta i,

6) *anmält organ* ett sådant organ för bedömning av överensstämmelse som utsetts samt anmälts till Europeiska kommissionen i enlighet med Europeiska unionens lagstiftning,

7) *marknadskontrollmyndighet* en behörig marknadskontrollmyndighet enligt marknadskontrollagen eller bygglagen eller en arbetarskyddsmyndighet som utövar marknadskontroll,

8) *ekonomisk aktör* ekonomiska aktörer enligt de lagar som nämns i 1 § 1 mom. i marknadskontrollagen och enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen,

9) *gemensamma specifikationer* de tekniska specifikationer som fastställs i de genomförandeakter som kommissionen antar i enlighet med förordningen om krissituationer och resiliens på den inre marknaden.

2 kap.

Tillstånd till undantag samt tillståndsvillkor

5 §

Behörig myndighet

En marknadskontrollmyndighet till vars uppgifter marknadskontroll av varor som betecknats som krisnödvändiga hör är en i denna lag avsedd behörig myndighet. Social- och hälsovårdsministeriet är dock behörig myndighet när det gäller de varor som avses i lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav.

Om varan är föremål för sådana väsentliga krav som grundar sig på olika författningar och för vars övervakning flera myndigheter svarar, svarar respektive behörig myndighet för bedömningen vid beviljande av tillstånd när det gäller de krav som hör till myndighetens behörighet.

6 §

Beviljande av tillstånd till undantag

Den behöriga myndigheten kan på motiverad ansökan av ekonomiska aktörer bevilja tillstånd till undantag för utsläppande på marknaden eller ibruktagande av varor i Finland, även om varorna inte har genomgått sådana förfaranden för bedömning av överensstämmelse som under

Betänkande EkUB 17/2026 rd

normala förhållanden hade förutsatts och som det för det anmälda organet är obligatoriskt att delta i, om

- 1) varan betecknas som krisnödvändig vara i kommissionens genomförandeakt,
- 2) den ekonomiska aktören påvisar att varan uppfyller alla tillämpliga väsentliga hälso- och säkerhetskrav samt övriga väsentliga krav som ställs på varan i fråga enligt Europeiska unionens lagstiftning, och
- 3) den ekonomiska aktören påvisar att ett anmält organ inte förmår genomföra förfarandet för bedömning av överensstämmelse inom skälig tid.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om utsläppande på marknaden tillämpas på användning av en vara för tillverkarens egna syften när den omfattas av tillämpningsområdet för lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar, lagen om tryckbärande anordningar eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 426/2016 (gasanordningsförordningen).

Den behöriga myndigheten kan anmoda sökanden att lämna in ett prov, att testa och att lägga fram en oberoende utredning om att kraven uppfylls. En förutsättning för beviljande av tillstånd till undantag är att säker användning av varan kan säkerställas i tillräcklig utsträckning.

I en situation som avses i 5 § 2 mom. beviljas när alla väsentliga krav har uppfyllts tillståndet av den myndighet som ansökan har riktats till.

~~Beviljandet av tillstånd meddelas Europeiska kommissionen och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen samt Tullen.~~

7 §

Anlitande av sakkunniga

Den behöriga myndigheten kan vid bedömningen av en ansökan om tillstånd anlita behöriga externa sakkunniga vid utredning av omständigheter som är av betydelse för varans säkerhet **och andra väsentliga krav**.

På sakkunniga som avses i 1 mom. tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sakkunniga utför biträdande bedömningsuppgifter. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

8 §

Innehåll och giltighet i fråga om tillstånd till undantag

Tillståndet till undantag ska innehålla åtminstone följande uppgifter:

- 1) identifieringsuppgifter om den vara som tillståndet till undantag gäller,
- 2) en beskrivning av de förfaranden genom vilka det har påvisats att de väsentliga hälso- och säkerhetskraven **och andra väsentliga krav** för varan uppfylls samt hänvisningar till tillämpade harmoniserade standarder, till de europeiska, internationella eller nationella standarder som räknas upp i kommissionens genomförandeakt eller till gemensamma specifikationer, om sådana finns,
- 3) särskilda krav för varans spårbarhet,
- 4) giltighetstiden för undantaget till tillstånd, som löper ut senast den dag då krisläget för den inre marknaden upphör eller avaktiveras,

Betänkande EkUB 17/2026 rd

5) eventuella krav som gäller behovet av att säkerställa en kontinuerlig bedömning av varans överensstämmelse med kraven under giltighetstiden för tillståndet till undantag,

6) de åtgärder som vid upphörandet eller avaktiveringen av krisläget ska vidtas i fråga om de varor som redan släppts ut på marknaden.

9 §

Ansökan om tillstånd till undantag

Ansökan om tillstånd till undantag ska riktas till **den behöriga myndighet enligt 5 § vars behörighet omfattar bestämmelsen om det förfarande för bedömning av överensstämmelse som ansökan om tillstånd till undantag gäller.**

Närmare bestämmelser om tillståndsansökans innehåll, bilagor och hörande av sökande kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Även bestämmelser om den tid inom vilken tillståndsansökan ska avgöras kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Märkningar på varor som beviljats tillstånd till undantag

Tillståndet till undantag berättigar inte till CE-märkning, pi-märkning eller annan allmän märkning om överensstämmelse. Bestämmelser om CE-märkningsförseelse finns i lagen om CE-märkningsförseelse (187/2010).

Varor som med stöd av ett tillstånd till undantag släpps ut på marknaden eller som tas i bruk för tillverkarens egna syften ska vara försedda med märkningen ”krisnödvändig vara” i enlighet med vad som specificeras i kommissionens genomförandeakt.

Närmare bestämmelser om märkningarna på, innehållet i och presentationen av varor som beviljats tillstånd till undantag kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §

Territoriell omfattning av tillståndet till undantag samt andra medlemsstaters erkännande av tillståndet

Sådana tillstånd till undantag som beviljats av en behörig myndighet som avses i 6 § gäller inom finskt territorium. Den behöriga myndigheten kan genom sitt beslut erkänna att en annan medlemsstats motsvarande tillstånd till undantag gäller i Finland, om det genom de krav som fastställs i tillståndet till undantag säkerställs att de tillämpliga väsentliga kraven uppfylls och att varan är säker att använda. Innan den behöriga myndigheten erkänner tillståndet ska den bedöma om den vara som beviljats tillstånd uppfyller de väsentliga kraven för den.

~~Beslutet om erkännande av tillståndet till undantag meddelas Europeiska kommissionen och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen samt Tullen.~~

Betänkande EkUB 17/2026 rd

12 §

Skyldigheter för ekonomiska aktörer

Ekonomiska aktörer som beviljats tillstånd till undantag ska se till att

- 1) varan fortlöpande uppfyller de tillämpliga väsentliga kraven,
- 2) varan är försedd med en märkning enligt 10 § och att de övriga uppgifter som krävs är på finska eller svenska,
- 3) de handlingar och testrapporter som krävs finns tillgängliga för myndigheten och kan visas upp på begäran,
- 4) varan förblir identifierbar och spårbar på det sätt som förutsätts i kommissionens genomförandeakt och i tillståndet,
- 5) märkningskraven och övriga krav enligt kommissionens genomförandeakt iakttas.

3 kap.

Anmälda organs skyldigheter under krissituationer

13 §

Prioritering av ansökningar

Anmälda organ ska prioritera behandlingen av alla ansökningar om bedömning av överensstämmelse i fråga om produkter som betecknats som krisnödvändiga varor, oberoende av om ansökan lämnats in före eller efter aktiveringen av krisläget. Givandet av företräde får inte medföra oskäligen merkostnader för sökanden. De anmälda organen får endast ta ut sådana extra kostnader som står i rätt proportion till de tilläggsåtgärder som vidtagits.

14 §

Ökning av testningskapaciteten

Anmälda organ ska vidta skäligen åtgärder för att öka sin testnings- och bedömningskapacitet inom de områden där de har anmälts, till den del det är fråga om varor som betecknats som krisnödvändiga varor.

15 §

Tillsyn samt anmälande myndighet

För tillsynen över ett anmält organ svarar den anmälande myndigheten i enlighet med vad som föreskrivs särskilt om tillsynen över anmälda organ. Ett anmält organs försummelse av skyldigheter enligt detta kapitel kan beaktas i de åtgärder som gäller utseende av organet, organets verksamhet och ett fortsatt utseende av organet.

Betänkande EkUB 17/2026 rd

4 kap.

Presumtion om överensstämmelse i krissituationer

16 §

Exceptionell presumtion om överensstämmelse på grundval av standarder och gemensamma specifikationer

Under ett krisläge för den inre marknaden kan en behörig myndighet vid bedömningen av överensstämmelse anta att en produkt som har betecknats som krisnödvändig uppfyller de tillämpliga väsentliga kraven till den del

1) produkten har tillverkats med iakttagande av de europeiska standarder eller relevanta tillämpliga internationella eller nationella standarder som räknas upp i kommissionens genomförandeakt, eller

2) produkten överensstämmer med de gemensamma specifikationer som fastställs i kommissionens genomförandeakt.

Presumtionen om överensstämmelse gäller endast de väsentliga kraven enligt genomförandeakten samt under krisläget och genomförandeaktens giltighetstid.

5 kap.

Informationsutbyte, prioritering av marknadskontrollen samt myndigheternas bistånd

17 §

Uppgifter som ska meddelas

Den behöriga myndigheten, ~~eller marknadskontrollmyndigheten på begäran av den behöriga myndigheten,~~ ska **trots sekretessbestämmelserna** meddela de övriga medlemsstaterna **i Europeiska unionen** och Europeiska kommissionen **samt Tullen** följande:

- 1) beviljade, erkända, ändrade och återkallade tillstånd till undantag,
- 2) korrigerande och begränsande åtgärder som vidtagits i fråga om produkterna, **och**
- 3) andra omständigheter som **är nödvändiga** för tillsynen och informationsutbytet inom hela unionen.

Marknadskontrollmyndigheten ska på begäran av den behöriga myndigheten meddela de aktörer som anges i 1 mom. de uppgifter som avses i 1—3 punkten, om uppgifterna innehas av marknadskontrollmyndigheten.

18 §

Myndigheternas ömsesidiga bistånd

Under ett krisläge för den inre marknaden ska marknadskontrollmyndigheterna bistå andra marknadskontrollmyndigheter på alla skäliga sätt, inbegripet tillfällig utstationering av

Betänkande EkUB 17/2026 rd

expertgrupper, logistiskt stöd och stärkande av testningskapaciteten i fråga om de produkter som räknas upp i kommissionens genomförandeakt.

19 §

Informationsutbyte och utlämnande av uppgifter

I 5 § i denna lag avsedda myndigheter har oberoende av sekretessbestämmelserna rätt att av andra myndigheter och av sådana anmälda organ som sköter offentliga uppdrag få nödvändig information för skötseln av uppgifter med anknytning till i denna lag föreskrivet tillstånd till undantag och att för behövliga undersökningar använda prover som andra myndigheter eller sådana anmälda organ som sköter offentliga uppdrag har införskaffat. Rätt till uppgifter om personer föreligger endast om de är nödvändiga för att avgöra ärendet och hänför sig till den fara som varan eller användningen av varan medför.

I ärenden som gäller tillstånd till undantag får behöriga myndigheter oberoende av sekretessbestämmelserna lämna ut sådan nödvändig information i fråga om varan eller dess användning som de fått om en enskild persons eller en sammanslutnings ekonomiska ställning, varans användningsförhållanden, företagshemligheter eller en enskilds personliga förhållanden

1) till åklagaren för åtalsprövning och till polisen och andra förundersökningsmyndigheter för förebyggande eller utredning av brott,

2) till en annan i 5 § avsedd myndighet i en i 5 § 2 mom. avsedd situation, till räddningsmyndigheterna och till arbetarskydds-, miljöskydds-, konsumentskydds-, tull- och polismyndigheterna och till de marknadskontrollmyndigheter som utövar tillsyn över efterlevnaden av produktlagstiftningen, om utlämnandet av informationen är nödvändigt för att myndigheten ska kunna utföra sina uppgifter och om myndigheten utövar sådan tillsyn som föreskrivs för den i lag när det gäller säkerhet, miljösäkerhet eller produktsäkerhet,

3) till behöriga myndigheter i en medlemsstat i Europeiska unionen och Europeiska unionens institutioner för uppfyllande av de förpliktelser som grundar sig på Europeiska unionens lagstiftning eller de internationella överenskommelser som är bindande för Finland.

6 kap.

Marknadskontroll vid krissituationer

20 §

Principer för marknadskontrollen

Vid marknadskontrollen iaktas bestämmelserna i marknadskontrollagen eller bygglagen. Bestämmelser om de produkter som övervakas av arbetarskyddsmyndigheterna finns i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen.

Marknadskontrollmyndigheten kan meddela föreskrifter om iakttagande av kommissionens genomförandeakt och villkoren för tillståndet till undantag samt fatta beslut om tillbakadragande från marknaden, återkallande, begränsning eller förbud mot användning i fråga om sådana varor

Betänkande EkUB 17/2026 rd

som omfattas av tillämpningsområdet samt om andra åtgärder enligt marknadskontrollförordningen.

21 §

Prioritering inom marknadskontrollen

Marknadskontrollmyndigheten ska prioritera kontrollerna av de krisnödvändiga varor som räknas upp i kommissionens genomförandeakt.

22 §

Återkallande av tillståndet till undantag

Den behöriga myndigheten får genom sitt beslut återkalla tillstånd till undantag som den beviljat, om tillståndet inte har utvidgats till hela unionens territorium genom kommissionens genomförandeakt, och

- 1) förutsättningarna för tillståndet inte längre uppfylls,
- 2) produkten utgör en risk för människors hälsa eller säkerhet eller för något annat skyddat intresse, eller
- 3) den ekonomiska aktören väsentligen bryter mot tillståndsvillkoren.

Tillståndet kan också återkallas, om det finns något annat synnerligen vägande skäl för återkallandet och tillståndshavaren har getts möjlighet att inom skälig tid framföra sina synpunkter i ärendet.

Europeiska kommissionen ska utan dröjsmål underrättas om återkallandet av tillståndet till undantag eller om rättelse av ett beslut om tillstånd.

Vad som i 1–3 mom. föreskrivs om återkallande av tillstånd till undantag tillämpas i tillämpliga delar också på återkallande av erkännande av giltigheten av ett i 11 § avsett tillstånd som gäller i en annan medlemsstat.

7 kap.

Påföljder

23 §

Administrativa påföljder och vite

Den behöriga myndigheten och marknadskontrollmyndigheten kan förena ett förbud eller föreläggande som den meddelat med stöd av denna lag med vite eller med hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad. Bestämmelser om vite och hot om tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990).

Vad som i 1 mom. föreskrivs om förenande med vite av sådana förbud och förelägganden som meddelats med stöd av denna lag tillämpas också på förenande med vite av sådana förbud och förelägganden som meddelats av den marknadskontrollmyndighet som avses i kapitel VIa i

Betänkande EkUB 17/2026 rd

förordning (EU) nr 305/2011, kapitel Va i (EU) 2016/424, kapitel VIa i (EU) 2016/425, kapitel Va i (EU) 2016/426, kapitel IIa i (EU) 2023/988, kapitel IVa i (EU) 2023/1230 eller kapitel XIV i (EU) 2024/3310.

Kostnaderna för en åtgärd som vidtas på den försumliges bekostnad betalas i förskott av statens medel. Kostnaderna får drivas in hos den försumlige och de är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivning av kostnader finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

24 §

Försummelse av ett anmält organs skyldigheter

Om ett anmält organ bryter mot sina skyldigheter enligt 13 eller 14 §, kan den anmälade myndigheten ge en anmärkning, fastställa en tidsfrist inom vilken bristerna ska avhjälpas och vidta åtgärder för att återkalla godkännandet av organet i enlighet med vad som föreskrivs särskilt.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

25 §

Upphörande av krisläge

Ett krisläge anses ha upphört

- 1) vid utgången av den period under vilken krisläget för den inre marknaden har aktiverats, om inte rådet före det har förlängt krisläget genom en ny genomförandeakt,
- 2) vid utgången av den period som anges i rådets genomförandeakt, genom vilken rådet har förlängt krisläget för den inre marknaden,
- 3) när rådet avaktiverar krisläget för den inre marknaden.

Giltigheten för tillståndet till undantag upphör senast den dag då krisläget för den inre marknaden upphör eller avaktiveras. Upphörandet av giltigheten för tillståndet till undantag förpliktar inte i sig till att dra tillbaka de produkter som redan släppts ut på marknaden med stöd av tillståndet eller till att ordna ett återkallande. Marknadskontrollmyndigheten kan förordna att produkter som släppts ut på marknaden ska dras tillbaka, om det har upptäckts särskilda säkerhetsproblem i fråga om produkterna eller om tillståndsvillkoren har överträtts.

26 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande EkUB 17/2026 rd

2.

Lag

om ändring av lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 2 § i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016), sådan paragrafen lyder i lag 1136/2016, ett nytt 3 mom. som följer:

2 §

Förhållande till annan lagstiftning.

Bestämmelser om vissa skyldigheter för anmälda organ under krissituationer på den inre marknaden finns i lagen om utsläppande av vissa produkter på marknaden under krissituationer på den inre marknaden (/2026).

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 1 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), sådan den lyder i lag 186/2025, ett nytt 6 mom. som följer:

Betänkande EkUB 17/2026 rd

1 §

Tillämpningsområde

Vid marknadskontroll tillämpas under sådana krissituationer på den inre marknaden som avses i artikel 3 och avdelning IV i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2747 om inrättande av en ram med åtgärder relaterade till krissituationer på den inre marknaden och till resiliensen på den inre marknaden och om ändring av rådets förordning (EG) nr 2679/98 (förordningen om krissituationer och resiliens på den inre marknaden) utöver denna lag vad som föreskrivs i lagen om utsläppande av vissa produkter på marknaden under krissituationer på den inre marknaden (/2026).

Denna lag träder i kraft den 20 .

_____

Helsingfors 29.5.2026

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Vilhelm Junnila saf
vice ordförande Pauli Aalto-Setälä saml
medlem Noora Fagerström saml
medlem Lotta Hamari sd
medlem Timo Harakka sd
medlem Pertti Hemmilä saml
medlem Hilikka Kemppi cent
medlem Matias Mäkyne sd
medlem Mikko Ollikainen sv
medlem Merja Rasinkangas saf
medlem Heikki Vestman saml
medlem Johannes Yrttiaho vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Maiju Tuominen.